

YOZGAT ÇAMLIĞI MİLLİ PARKI

1958’de Türkiye’nin ilk Milli Parkı olarak ilan edilmiştir.

Handan AYTEKİN**

Anahtar Kelimeler: Yozgat, Milli Park, Korunan Alanlar, Karaçam, İç Anadolu Bölgesi

Uluslararası Doğa Koruma Birliği’nin (International Union for Conservation of Nature-IUCN) tanımına göre korunan alan, “Yasal veya diğer etkili yöntemlerle tanınmış, ayrılmış ve yönetilen; doğanın, ilişkili ekosistem hizmetlerinin ve kültürel değerlerinin uzun vadeli korunmasını sağlamak amacıyla açıkça tanımlanmış coğrafi alan”dır. Bu tanım, milli park, mutlak doğa rezervi ve yaban alanı, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, habitat/tür yönetim alanı, doğal anıt veya özellik, korunan peyzaj veya deniz peyzajı olmak üzere altı kategoriye ayrılmıştır. Bu altı kategoriden biri olan Milli Park kavramı, Uluslararası Doğa Koruma Birliği tarafından “Büyük ölçekli ekolojik süreçleri, karakteristik türleri ve ekosistemleri koruyan; çevresel ve kültürel açıdan uyumlu manevi, bilimsel, eğitsel, rekreasyonel ve ziyaretçi kullanım fırsatları da sunan geniş doğal veya doğala yakın alanlar” olarak tanımlanmıştır. Ülkemizde ise 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu’na göre; milli park, “Bilimsel ve estetik bakımdan milli ve milletlerarası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değerleri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçaları” olarak tanımlanmıştır.

Yozgat Çamlığı, 1958 yılında ilan edilen Türkiye’nin ilk milli parkıdır. Ortalama yükseltisi 1250-1350 metre arasında değişen alan; tepe, sırt ve vadilerle parçalanmış, hafif engebeli ve dalgalı bir topoğrafyaya sahiptir. Park içindeki Kavurkorusubeli Tepesi, 1889 metre yüksekliğe kadar ulaşmaktadır. Ulaşım, şehir merkezinden E-88 karayolu üzerinden sağlanmaktadır. Yozgat Çamlığı Milli Parkı’nın 266,9 hektarlık alanı, 07.06.2022 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 517,33 hektara çıkarılmıştır. Milli park, Yozgat şehir merkezine 2 km uzaklıkta, Soğukoluk Tepesi’nin kuzey yamaçlarında Bozok Yaylası üzerine konumlanmaktadır.

Çamlık alanı, İç Anadolu bozkır kuşağında eski orman varlığından günümüze ulaşabilmiş nadir bir karaçam korusu olması nedeniyle milli park statüsüne alınmıştır. Söz konusu alan, İç Anadolu Bölgesi’nde antropojen step alanları içinde bulunan nadir relikt (kalıntı) ormanlardan biridir. İklim koşulları ve insanın aşırı arazi kullanımı, milli park çevresinde bozkır peyzajlarının oluşmasına neden olmuş ve günümüze yalnızca karaçam korusu ulaşabilmiştir. Bu bağlamda çamlık, İç Anadolu düzlüğünde doğal olarak varlığını sürdürebilen tek orman ekosistemi olmakla birlikte geçmişte benzer ormanların daha yaygın olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle, bu milli park hem ekolojik değeri hem insan etkisini simgelemektedir. Milli parkın temel değerini, Anadolu Karaçamı (*Pinus nigra* subsp.

** Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi / Turizm Fakültesi, handan.aytekin@bozok.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0002-9875-581X>

pallasiana) oluştursa da meşe ve ardıç toplulukları ile step ekosisteminin örnekleri de parkın doğal değerleri içerisinde yer alır. Milli parkta yapılan yaş tespitlerinde 1564 yılından beri varlığını sürdüren Anadolu karaçamı tespit edilmiştir. Milli parkta 43 familya ve 144 cins olmak üzere toplam 212 bitki türü bulunmaktadır. Bu bitki türlerinin yaklaşık 30 tanesi endemik bitkidir. Ayrıca bu milli park, kızıl şahin, kaya kartalı, serçe, atmaca, tepeli toygar, ardıç kuşu, arı kuşu, karga, tilki, tavşan, kurt, domuz, sansar gibi hayvan türlerinin doğal yaşamlarına ev sahipliği yapmaktadır.

Milli park, sahip olduğu değerlerle şehrin başlıca dinlenme ve rekreasyon alanları arasında yer almaktadır. Milli parkta ziyaretçilere hizmet veren birçok yapı mevcuttur. Bu yapılar arasında, Tabiat Eğitim Merkezi, yürüyüş parkurları, mescitler, otoparklar, çocuk oyun grupları, kır lokantası, dağ bisikleti parkuru, çeşmeler, futbol sahası, günebirlik kullanım alanları, tuvaletler, seyir terasları, bisiklet yolları, otel, spor alanları, kar kuyuları ve kafeterya bulunmaktadır. Ayrıca milli parkta seyir kulesi ile gölet manzaralı (Cevdet Dünder Göleti) kır kahvesi de yer almaktadır. Ziyaretçiler, milli parkta piknik, doğa yürüyüşü, trekking, fotosafari, bisiklet gezileri, oryantiring gibi farklı etkinlikler gerçekleştirilebilmektedir.

Kaynakça

- DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (n.d.), *Milli Parklar- Yozgat Çamlığı Milli Parkı*, 02.03.2026 tarihinde <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Belgeler/dkmp%20resmi%20istatistik/kutuphane/58.pdf> adresinden alındı.
- DUDLEY, N. (Editor) (2008). *Guidelines for Applying Protected Area Management Categories*. Gland, Switzerland: IUCN
- JEOLJİK MİRASI KORUMA DERNEĞİ-JEMİRKO (2008), Milli Parklarda Jeolojik Miras-5: Yozgat Çamlığı Milli Parkı ve Çevresi Jeositleri. Milli Parklarda Jeolojik Miras 5.
- KÜLTÜR PORTALI (n.d.), *Yozgat Çamlığı Milli Parkı- Yozgat*, 02.03.2026 tarihinde <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/yozyat/gezilecekyer/camlık-milli-parki> adresinden alındı.
- T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI 9. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ (n.d.), *Yozgat- Yozgat Çamlığı Milli Parkı*, 25.02.2026 tarihinde <https://bolge9.tarimorman.gov.tr/Menu/83/Yozyat-Yozyat-Camligi-Milli-Parki> adresinden alındı.
- T.C. YOZGAT VALİLİĞİ (n.d.), *Yozgat Çamlığı Milli Parkı*, 28.02.2026 tarihinde <https://www.yozyat.gov.tr/camlık-milli-parki> adresinden alındı.
- TÜRKİYE CUMHURİYETİ. (1983). 2873 sayılı *Milli Parklar Kanunu*. Resmî Gazete (Sayı: 18132, 11 Ağustos 1983).